

Tóth Krisztina: Pixel

- részlet -

Második fejezet, avagy

a nyak története

– Anyu, ne hülyéskedj már, nem vagy öreg egyáltalán! – A nő a próbafülkék előtti folyosón állt és próbálta visszatuszkolni az anyját. A karjukon ruhákkal várakozó németek értetlenül nézték őket, az idősebb nő meg csak rázta a fejét, hajthatatlannak tűnt. Nem az volt a baj, hogy megpillantotta magát hátulról a dupla tükörben. Hogy meglátta a széles hátba bevágó melltartót, a kopott, ősz haját. Lehetett volna ez is a baj, de nem. Még csak nem is az bántotta, hogy a lánya fizetné a ruhákat: hiszen a lánya jól keres, a német férj is szívesen vesz időnként egy-két holmit az anyósának. Egész más történt. Az idős nő a próbafülkében hirtelen rájött valamire, és nem beszélhetett róla. Lángolt az arca, de nem mondhatta meg, miért. Nem mesélhette el a lányának a nyak történetét.

Hetvennyolcban járt életében először Nyugaton. Utána se sokszor, de az a legelső alkalom emlékezetes maradt. Ulmba hívták meg egy konferenciára. A lányok még kicsik voltak, a férje vigyázott rájuk. Nem volt szokás, hogy az orvosok magukkal vigyenek egy röntgenes tanársegédet, főleg nem egy ötnapos nyugati kongresszusra. Sejtette, hogy a főorvos intézte el az utat, és azt is sejtette, hogy akar tőle valamit.

Amikor este a szállodafolyosón összetapadtak, tudta, hogy vele fog menni a szobába. Mind a ketten ittak előtte, ő elég rosszul bírta. Szédelegve borultak az ágyra, hajnalig szeretkeztek, aztán az orvos öt körül hirtelen kijózanodva távozott, mint akit beteghez hívtak.

A nő csak nyolc körül kelt fel. A fürdőszobában észrevette, hogy a férfi kiszívta a nyakát. Soha nem fordult még elő vele ilyesmi, izgult, hogy vajon három nap alatt eltűnik-e majd a folt. Megreggelizett a szállodában, aztán zsebében a napidíjjal elindult a városba. Egy nagyruház női konfekciósztályán kötött ki. Az átszeretkezett éjszaka és az előtte álló üres délelőtt felszabadította, és nem érezte a szokásos, hirtelen rátörő lelkipurdalást, ami mindig elfogta, valahányszor magának készült vásárolni valamit.

Egy piros, kivágott ruhával lépett be a próbafülkébe. Otthon sose választott volna magának ilyen feltűnő darabot, de ott, akkor azt képzelte, hogy hordani fogja. Láta magát a tükörben, és egy olyan nő égszínkéek tekintete nézett vissza rá, aki igenis járhat még néhány évig pirosban.

Oldalra fordult, hogy úgy is szemügyre vegye a ruhát, és akkor meglátta a fogason a kendőt. Valaki ott felejtette. Piros-kék selyemkendő volt, valami felirattal. Soha életében nem lopott még semmit: ezt se akarta elrakni, egyszerűen csak felpróbálta. Jól állt neki, és pont eltakarta a foltot a nyakán. Levette, feldobta a fogásra, hogy ha vissza találna jönni a tulajdonosa, akkor megtalálja. Éppen készült kilépni, amikor heves szívdobogás tört rá és örvénylő vágy, hogy mégis elrakja. A piros ruhához való selyemkendőt. Felnézett a fülke plafonjára, mintha attól tartana, hogy fentről nézi valaki, aztán begyűrte a kendőt a táskájába. A kasszánál az volt az érzése, hogy a pénztárosnő átlát rajta, hogy mindjárt rámutat a retiküljére, és előveteti vele. Vagy odaugrik hozzá egy vevő, és számon kéri, hova lett a próbafülkéből a selyemkendő, amit ott felejtett. De rá se nézett senki, amikor fizetett, utána se fordultak, amikor kezében a zacskóval kilépett az üzletből. Csak lefelé, a mozgólépcsőn csillapodott a szívdobogása.

Délután a kongresszuson felvette a piros ruhát a kendővel és levetítette azt a diasort, ami a tulajdonképpeni előadás volt. A kendő kiemelte a ragyogó kék szemét. A főorvos németül mondott egy hosszabb szöveget, amit ő nem értett, de úgy érezte, mindenki a melleit bámulja, és a két gyerek ellenére még mindig kíváncsúnak tartják.

Este is magán hagyta a kendőt a vacsoránál, aztán engedte, hogy az orvos megint bekopogjon hozzá, és megismétlődjék az előző éjszaka.

Most, huszonkilenc évvel később, amikor ruhákat próbált, hirtelen elbizonytalanodott, és elfogta a szokásos szorongás, hogy minek ez az egész. Lehámozta a kényelmetlenül feszülő blúzt, és átment a lányához a szomszéd próbafülkébe. Elrántotta a függönyt, belépett. A lány épp egy pulóvert próbált, a pulóverból szólt ki, hogy te vagy az, anyu. Aztán kibukkant felül, de nem a szőkére festett haja jött elő, hanem valami fényes anyag. Az anyja először azt hitte, belegabalyodott a kombinéba. Aztán látszott, hogy egy kendő van a fején, az arcát is beteríti, mint valami fátyol. Lehúzta a fejéről a selyemkendőt, és visszatette a fogasra, ahol két másik ugyanolyan lógott. – Mindenhová tesznek ilyet – magyarázta –, legalábbis a jobb helyeken. Azért, hogy a vevők ne kenjék össze a sminkkel a ruhákat, amikor próbálnak.

Az öregasszony szó nélkül fordult ki a fülkéből. Eszébe jutott, ahogy hetvennyolcban hogy állt a pódiumon az áruházi kendőben, és már biztos volt benne, hogy mindenki látta, honnan van. Rajta volt a kendőn a piros-kék csík, ugyanaz, ami a cég reklámszatyrain. És most már arról is meg volt győződve, hogy a lopott kendő alatt látták a lila foltot is, a lopott szerelmet, sőt, az otthon hagyott férjet is a két kislánnyal; mint ahogy ő is mindig látta a röntgenképeken azt, amiről a betegnek még fogalma sem volt.

– Nem kell nekem semmi – mondta fáradtan a lányának, és átverekedte magát a várakozókon, mint a kórházfolyosón szokta, ha ment a lelettel, és nem akarta, hogy a hozzátartozók megszólítsák.